

REGENERÁCIA VNÚTRO BLOKOVÉHO PRIESTORU NA PASTEUROVOM NÁMESTÍ V KOŠICIACH

GART ART - Štúdio záhradnej architektúry
www.gartart.sk

OBJEDNÁVATEĽ:
Mestská časť Košice - Juh
Smetanova 4
040 79 Košice

Ing. Vladimír Vagasky
Jakub Vagasky MSc.
Ing. Ján Dudáš

OBSAH:

3. Popis a analýza
4. Riešené územie
5. Dendrologický prieskum
6. Rozdelenie riešeného územia
7. Situácia
8. Riešená plocha

9. Námestie
12. Časť A
13. Časť B
14. Časť C
17. Časť D
18. Časť E
20. Časť F
21. Časť G

POPIS A ANALÝZA

POPIS PRIESTORU:

Úvod:

Mesto Košice má záujem revitalizovať verejný priestor Pasteurového námestia. Ide o verejné priestranstvo prislúchajúce k bytovým objektom s dominantnou obytnou funkciou v rámci Mestskej časti Košice -Juh a hlavnej dominanty priestoru - námestie s vylúčenou dopravou a oddychovými zónami. Očakávaným prínosom celého projektu je prinavrátenie "života" do Pasturového námestia a priláhlých medzi blokových priestranstiev za pomoci zelenej infraštruktúry a vytvorenia voľne prístupného verejného priestranstva v zastavanom území za účelom poskytnutia možností aktívneho trávenia voľného času všetkým vekovým kategóriám s dôrazom na environmentálne riešenie situácie a zlepšenie životného prostredia v Mestskej časti Košice – Juh.

Rozsah a podmienky vykonania diela:

V rámci riešeného územia je potrebné navrhnuť :

- Projekt sadových úprav: obsahujúci inventarizáciu drevín, posúdenie zdravotno- biologického stavu drevín, návrh na ošetrovanie drevín a odstránenie inváznych drevín/rastlín a nebezpečných drevín, ktoré bude možné realizovať bez súhlasu na výrub dreviny v zmysle § 47 odstavca 4, odseku 4, písm. d), písm. h) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, s ohlasovacou povinnosťou, výsadbu novej zelene: rastliny, kry a stromy
- Vodozádržné opatrenia: stavebné úpravy spočívajúce v obnove existujúcich peších komunikácií a vytvorenie nových spevnených plôch na vodopriepustné chodníky. Dažďovú vodu z existujúcich komunikácií je možné stiahnuť do zelene , napr. prerušovaným obrubníkom.
- Drobnú architektúru: výmenu a doplnenie mestského mobiliáru - lavičky, odpadkové koše, stojany na parkovanie bicyklov a pod
- Modernizáciu verejného osvetlenia
- Vytvoriť funkčné riešenia pre nevyužívané medzi blokové priestranstvá, najmä však aktivity pre širšiu verejnosť ako športoviská, detské ihriská a oddychové zóny.
- Obnovu detského ihriska: rekonštrukcia pôvodného detského ihriska, výmena herných prvkov vrátane dopadových plôch, výmena a doplnenie mobiliáru, odstránenie starých pieskovísk, osadenie prevádzkovej tabule

Výsledkom projektu bude zlepšenie environmentálnych aspektov medzi blokového priestranstva mestskej časti jednak zvýšením počtom vysadených stromov a vyššej kvality vysadenej zelene. Toto poskytne zadržiavanie vody v krajine a pomôže so zabránením nadmernej prašnosti v danej lokalite.Dažďová voda zo spevnených plôch bude skôr vsakovať v rámci vodopriepustných povrchov, a spevnené plochy budú spádované do zelene.

ANALÝZA PROBLÉMOVÝCH ČASTÍ PRIESTORU:

Komunikácie:

- chýbajúce komunikácie cez medziblokové priestranstvá
- chýbajúce prepájacie chodníky popri ceste
- absencia prístupových chodníkov do niektorých vchodov domov
- prepadnuté a popraskané asfaltové plochy

Ihriská:

- zastaralé detské ihrisko, ktoré už nespĺňa bezpečnostné podmienky pre deti
- chýba variabilita medzi štandardnými detskými prvkami (dynamické hry, statické hry, rozdelenie ihrísk podľa veku)

Športovisko:

- chýbajú herné prvky (koše, bránky, atď.)
- chýbajúce prvky mimo ihriska ako napr. pingpongové stoly
- absencia prvkov na cvičenie vlastnou váhou

Zeleň:

- vzrastlé stromy potrebujú hĺbkové ošetrovanie
- stromy rastúce blízko pri sebe je potrebné preriediť, pre ich dlhodobú udržateľnosť
- absencia kvitnúcich rastlín, bylín, okrasných tráv, cibulovín

Hospodárenie s dažďovou vodou:

- nedostatočný objem kanalizačného systému počas privalových dažďov - potreba spomaliť odtok vody
- voda z existujúcich spevnených plôch je sťahovaná do kanalizácie

Bezdomovci

- ľahká dostupnosť k odpadkovým košom
- zákutia kde bezdomovci sa môžu skrýť a konzumovať alkohol

Osvetlenie a zabezpečenie

- málo ekonomické riešenie osvetlenia (LED svietidlá sú úspornejšie a ekologickejšie)
- potreba osvetliť novo navrhnuté prvky a spevnené komunikácie
- potreba inštalovať bezpečnostné kamery na hlavných trasách

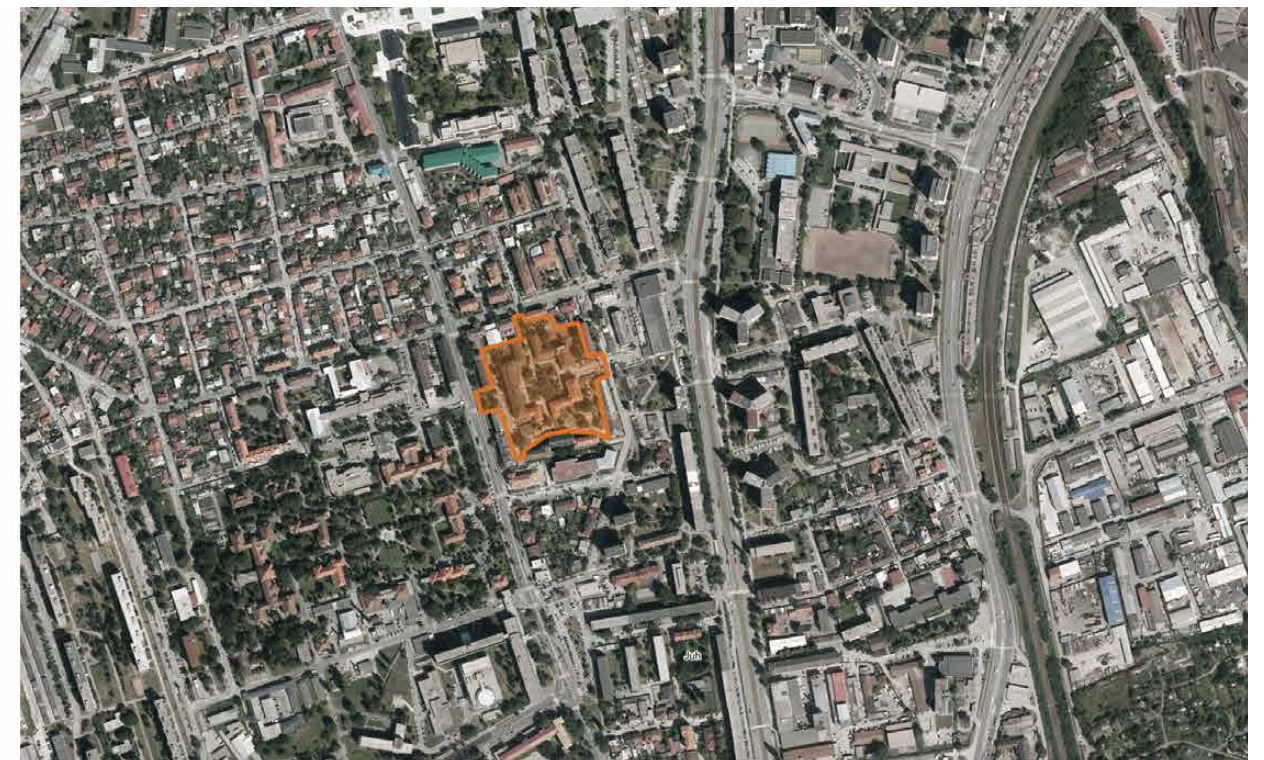
Komunálny odpad:

- zberné nádoby sú nevkusné a ľahko dostupné pre asociálne osoby ktoré okolo nich robia neporiadok
- konštrukcie okolo zberných nádob neplnia plnohodnotne svoj účel

Automobily

- nedostatok parkovacích miest, ktoré sa postupne dobudovávali pozdĺž komunikácie
- nejednotné materiály parkovísk a spôsoby parkovania

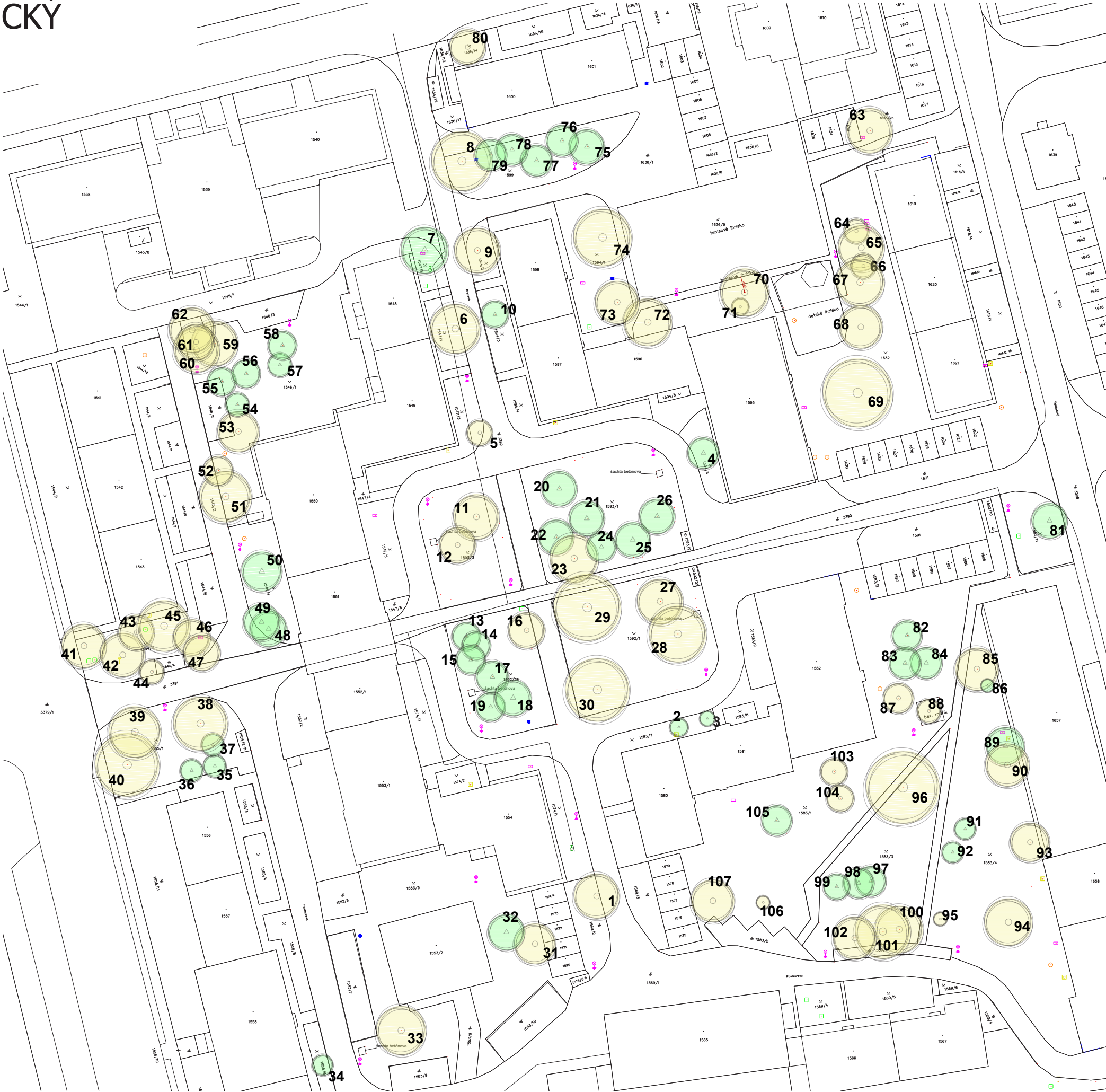
RIEŠENÉ ÚZEMIE

Riešené územie sa nachádza v Košiciach, mestskej časti Juh, na križovatke ulice Milosrdenstva a Rastislavova.

DENDROLOGICKÝ PRIESKUM

- 1 Javor mliečny
- 2 Smrek obyčajný
- 3 Smrek obyčajný
- 4 Borovica čierna
- 5 Agát biely
- 6 Katalpa bignoniovitá
- 7 Jedľa biela
- 8 Gledíčia trojtrňová
- 9 Breza previsnutá
- 10 Smrek pichľavý
- 11 Paulovnia plstnatá
- 12 Breza previsnutá
- 13 Smrek pichľavý
- 14 Smrek pichľavý
- 15 Smrek pichľavý
- 16 Javorovec jaseňolistý
- 17 Borovica čierna
- 18 Borovica čierna
- 19 Borovica čierna
- 20 Smrek pichľavý
- 21 Smrek pichľavý
- 22 Smrek pichľavý
- 23 Lipa malolistá
- 24 Smrek pichľavý
- 25 Smrek pichľavý
- 26 Smrek pichľavý
- 27 Lipa malolistá
- 28 Lipa malolistá
- 29 Javorovec jaseňolistý
- 30 Javorovec jaseňolistý
- 31 Agát biely
- 32 Smrek pichľavý
- 33 Paulovnia plstnatá
- 34 Smrek omorikový
- 35 Borovica čierna
- 36 Borovica čierna
- 37 Borovica čierna
- 38 Gledíčia trojtrňová
- 39 Gledíčia trojtrňová
- 40 Katalpa bignoniovitá
- 41 Javorovec jaseňolistý
- 42 Lipa veľkolistá
- 43 Javor horský
- 44 Agát biely
- 45 Javor horský
- 46 Katalpa bignoniovitá
- 47 CKatalpa bignoniovitá
- 48 Smrek obyčajný
- 49 Smrek obyčajný
- 50 Smrek obyčajný
- 51 Gledíčia trojtrňová
- 52 Agát biely
- 53 Agát biely
- 54 Smrek obyčajný
- 55 Smrek pichľavý
- 56 Smrek pichľavý
- 57 Smrek pichľavý
- 58 Smrek pichľavý

- 59 Breza previsnutá
- 60 Breza previsnutá
- 61 Breza previsnutá
- 62 Breza previsnutá
- 63 Breza previsnutá
- 64 Karagana stromovitá
- 65 Gledíčia trojtrňová
- 66 Karagana stromovitá
- 67 Agát biely
- 68 Katalpa bignoniovitá
- 69 Dub letný
- 70 Breza previsnutá
- 71 Hruška domáca
- 72 Breza previsnutá
- 73 Katalpa bignoniovitá
- 74 Dub letný
- 75 Smrek pichľavý
- 76 Smrek pichľavý
- 77 Smrek pichľavý
- 78 Borovica čierna
- 79 Borovica čierna
- 80 Javor cukrový
- 81 Borovica lesná
- 82 Borovica čierna
- 83 Borovica čierna
- 84 Borovica čierna
- 85 Breza previsnutá
- 86 Smrek obyčajný
- 87 Čerešňa višňová
- 88 Gaštan jedlý
- 89 Smrek obyčajný
- 90 Moruša čierna
- 91 Smrek omorikový
- 92 Smrek omorikový
- 93 Breza previsnutá
- 94 Breza previsnutá
- 95 Lipa malolistá
- 96 Javor mliečny
- 97 Borovica lesná
- 98 Borovica lesná
- 99 Smrek pichľavý
- 100 Javorovec jaseňolistý
- 101 Javorovec jaseňolistý
- 102 Moruša čierna
- 103 Čerešňa vtáčia
- 104 Čerešňa vtáčia
- 105 Smrek pichľavý
- 106 Javor horský
- 107 Agát biely

ROZDELENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

ANALÝZA:

- Funkcia
- Estetika
- Mobilita

FUNKCIA :

športoviská, detské ihriská, oddychové plochy, prechodové priestorové miesta, pohľadové miesta, odstavňé a technické miesta, parkoviská

ESTETIKA:

Pôvodná zeleň, existujúce spevnené plochy, parkoviská, navrhovaná zeleň, spevnené, polospevnené a vodopriepustné komunikácie, drobné doplnujúce prvky architektúry

MOBILITA:

infraštruktúra, nové trasovanie, prepojujacie komunikácie, oprava existujúcich spevnených plôch,

POSEDENIE:

Oddychové zóny, nový mobiliár

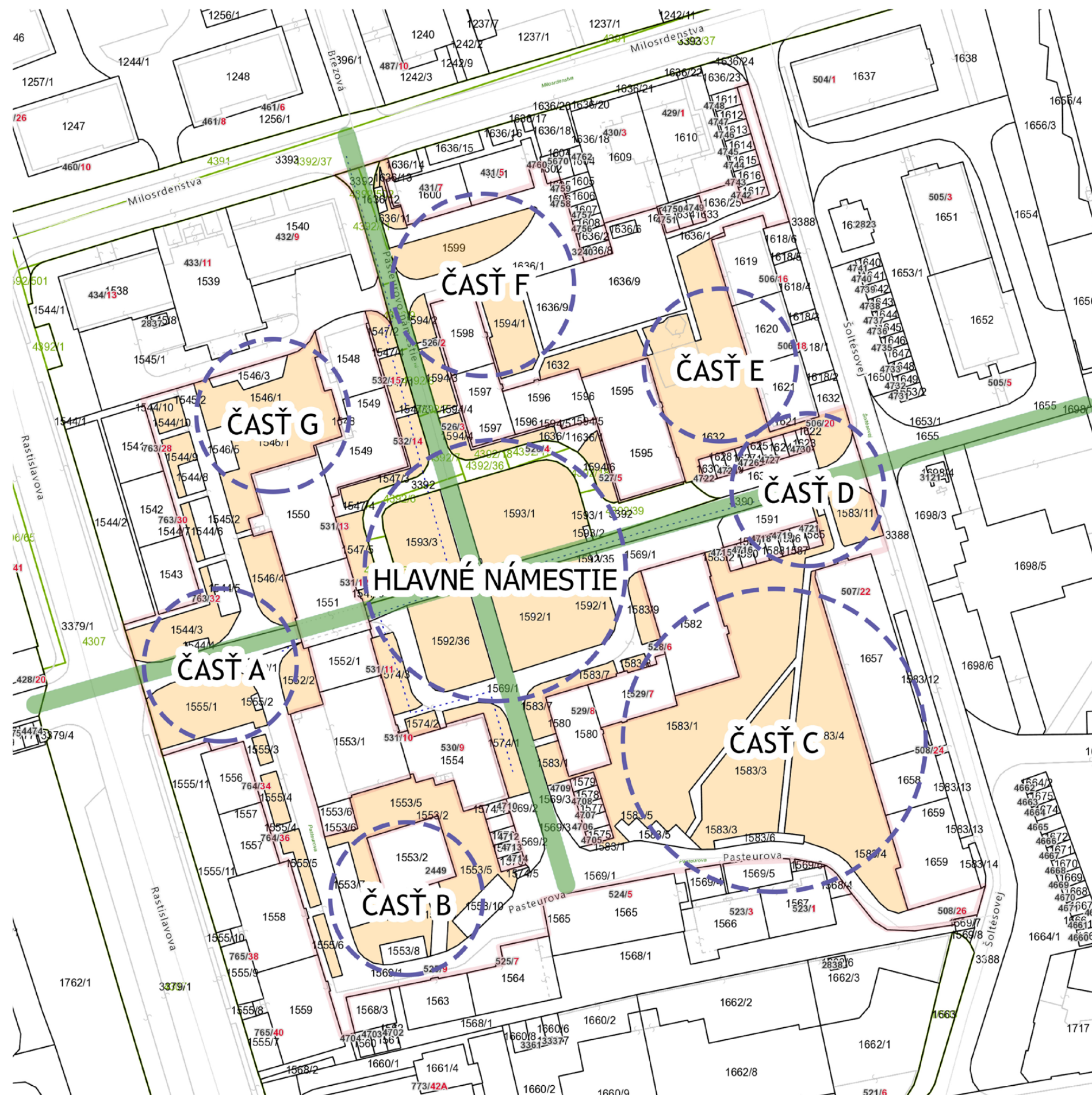
PARKOVANIE:

Existujúce parkoviská, navrhované parkoviská

• HLAVNÉ NÁMESTIE:

Centrálna časť riešenej plochy, stretávacie miesto

- presvetlenie priestoru
- zatriktívnenie miesta
- vytvorenie funkcie
- zväčšenie plochy komunikácií
- obnovenie pôvodného mobiliáru
- zabezpečenie bezpečnosti
- obnovenie prídomovej zelene
- vyriešenie odpadov

ČASTI:

• ČASŤ A,D

Prepojujaci koridor

- zlepšenie komunikácií
- zakrytie odpadových košov
- zvýšenie estetického vzhľadu

• ČASŤ B

Priestor dominovaný parkoviskom

- zmodernizovať a zjednotiť parkovacie státi
- doplnenie absentujúcej zelene

• ČASŤ C

Verejný park medzi bytovkami

- doplnenie komunikácií
- napojenie vchodov na chodník
- presvetlenie priestoru
- osvetlenie priestoru
- vytvorenie priestoru pre detské ihriská
- úprava zelene okolo bytovky

• ČASŤ E:

Medzibloková zeleň s dominantným stromom uprostred

- doplnenie komunikácií
- napojenie vchodov na chodník
- presvetlenie priestoru
- osvetlenie priestoru
- vytvorenie priestoru pre detské ihriská

• ČASŤ F:

Športovisko s prídomovou zeleňou

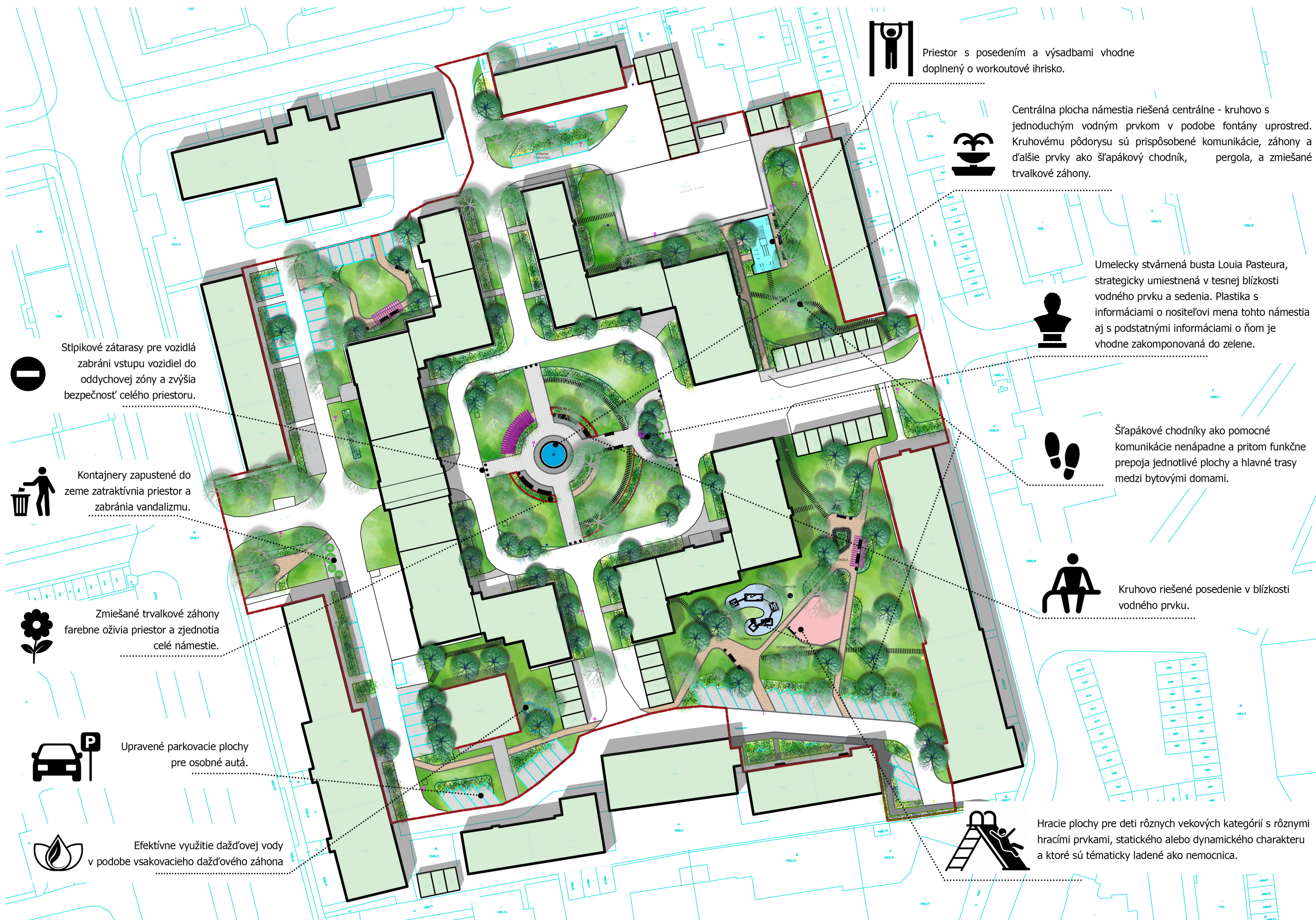
- oprava cesty
- opravenie parkoviska
- doplnenie absentujúcej zelene

• ČASŤ G:

Medzibloková zeleň

- zväčšenie parkovacích plôch
- presvetlenie priestoru
- vytvorenie priestoru pre workoutové ihrisko
- doplnenie mobiliáru

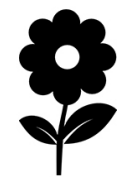
SITUÁCIA

Stĺpikové záтары pre vozidlá zabráni vstupu vozidiel do oddychovej zóny a zvýšia bezpečnosť celého priestoru.

Kontajnery zapustené do zeme zatraktívnia priestor a zabránia vandalizmu.

Zmiešané trvalkové záhony farebne oživujú priestor a zjednotia celé námestie.

Upravené parkovacie plochy pre osobné autá.

Efektívne využitie dažďovej vody v podobe vsakovacieho dažďového záhona

Priestor s posedením a výsadbami vhodne doplnený o workoutové ihrisko.

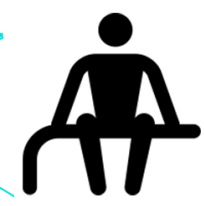
Centrálna plocha námestia riešená centrálne - kruhovo s jednoduchým vodným prvkom v podobe fontány uprostred. Kruhovému pôdorysu sú prispôsobené komunikácie, záhony a ďalšie prvky ako šľapákový chodník, pergola, a zmiešané trvalkové záhony.

Umelecky stvárnená busta Louisa Pasteura, strategicky umiestnená v tesnej blízkosti vodného prvku a sedenia. Plastika s informáciami o nositeľovi mena tohto námestia aj s podstatnými informáciami o ňom je vhodne zakomponovaná do zelene.

Šľapákové chodníky ako pomocné komunikácie nenápadne a pritom funkčne prepoja jednotlivé plochy a hlavné trasy medzi bytovými domami.

Kruhovo riešené posedenie v blízkosti vodného prvku.

Hracie plochy pre deti rôznych vekových kategórií s rôznymi hracími prvkami, statického alebo dynamického charakteru a ktoré sú tematicky ladené ako nemocnica.

NAVRHOVANÝ PRIESTOR

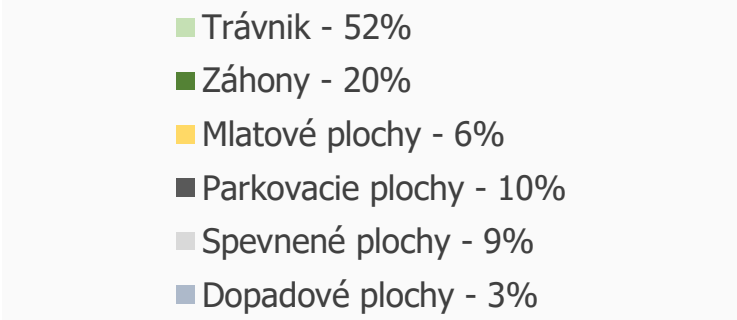
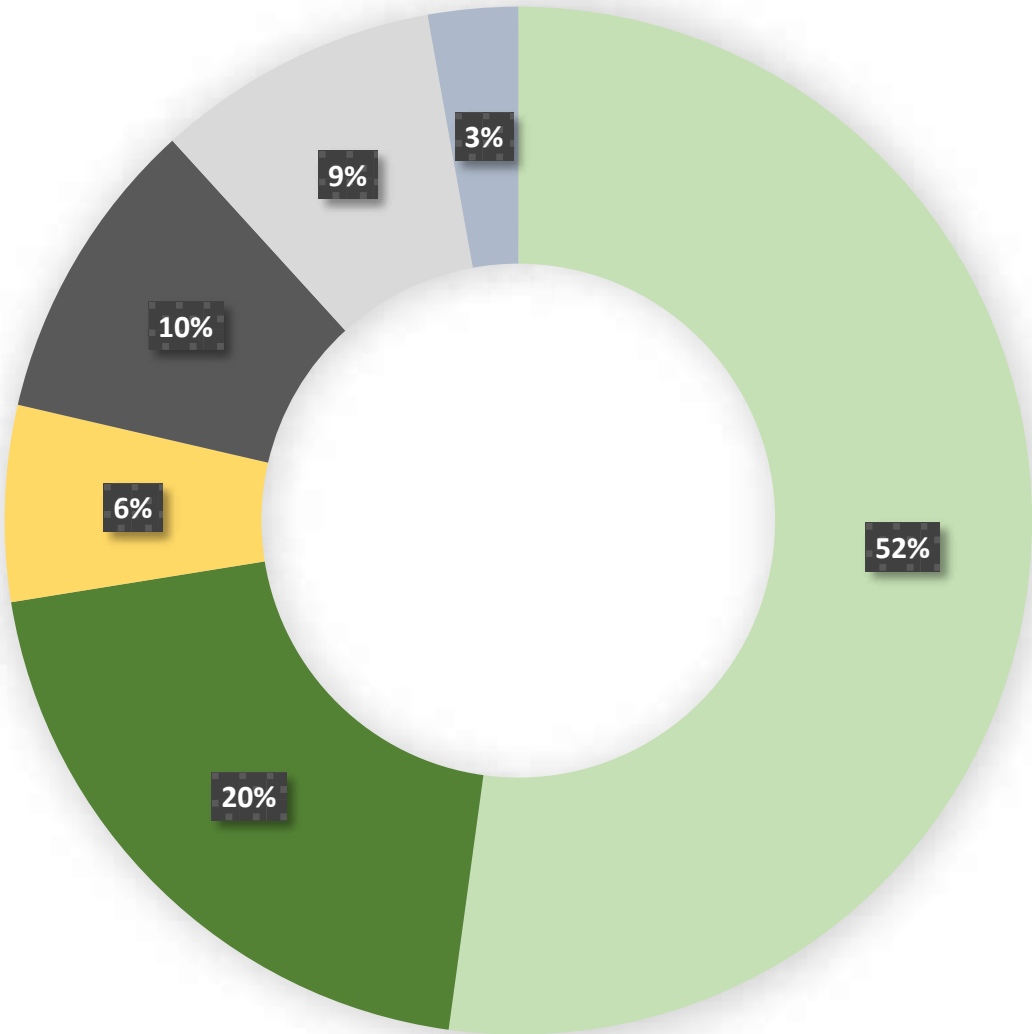
KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Priestor sa skladá z námestia a 7 častí rozdelených podľa funkcie. Každá časť je špecifická, ale materiálovo prepája všetky časti s námestím.

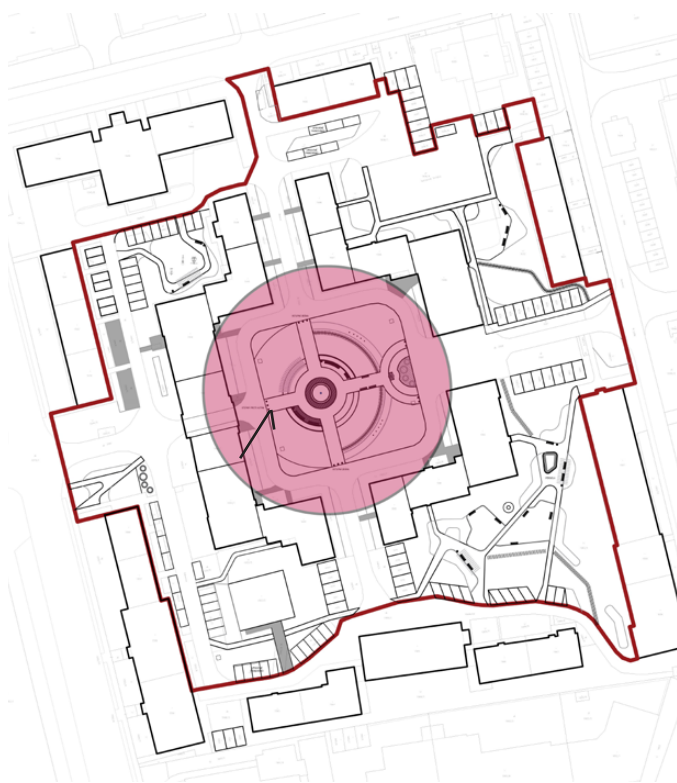
Na riešenom území sa počíta s návrhom na celkovej ploche 10683 m2:

56	ks	vysadených stromov
13000	ks	vysadených krov, trvaliek a okrasných tráv
87	ks	ošetrených stromov
20	ks	vyrúbaných stromov
2053	m2	nových záhonov
30	m2	dažďovej záhrady
85	m2	vyvýšených záhonov
5573	m2	zreparovaného trávniku
954	m2	nových spevnených plôch
658	m2	mlatovej plochy
30	ks	zreparovaných parkovacích miest
20	ks	nových parkovacích miest
1028	m2	parkovacích miest spolu
555	ks	šľapákov
1	ks	vodného prvku
1	ks	fontánky na pitnú vodu
20	ks	nových lavičiek
8	ks	nových smetných košov
3	ks	drevených pergol
5	ks	prvkov detského ihriska
220	m2	detského ihriska
8	ks	prvkov workoutového ihriska
82	m2	workoutového ihriska
8	ks	zápustných odpadkových košov

RIEŠENÁ PLOCHA

NÁMESTIE

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Námestie ako dominantná časť celého priestoru sa pretransformuje na priestor pre relax a oddych. vytvorením rozšírenej komunikácie a o oblého tvaru sa priestor otvorí a presvetlí. Fontána uprostred vytvorí mikroklimu, ochladí vzduch v letných mesiacoch, a vodná hladina bude dostupná pre ľudí na dotyk, ale už nie na kúpanie.

Na konci námestia sa osadí busta, alebo plaketa L. Pasteura, podľa ktorého sa námestie pomenovalo. Pod plaketou sa na tabuľke návštevník dozvie viac informácií o L. Pasteurovi. Plaketa bude oddelená zástenou zo stálezelených stromov od polozpodzemných smetných košov, ktoré vyriešia problém so zberom, neporiadkom a celkovým estetickým pohľadom na smetné bedne.

Kruhový štýl námestia bude zvýraznený polkruhovými záhonmi (vyvýšené betónové) a šľapakovým chodníkom. Protiváhu pergole pri fontáne bude tvoriť vyvýšený záhon. Celé námestie sa doplní o nový mobiliár, picu fontánku, nové moderné osvetlenie a bezpečnostné kamery.

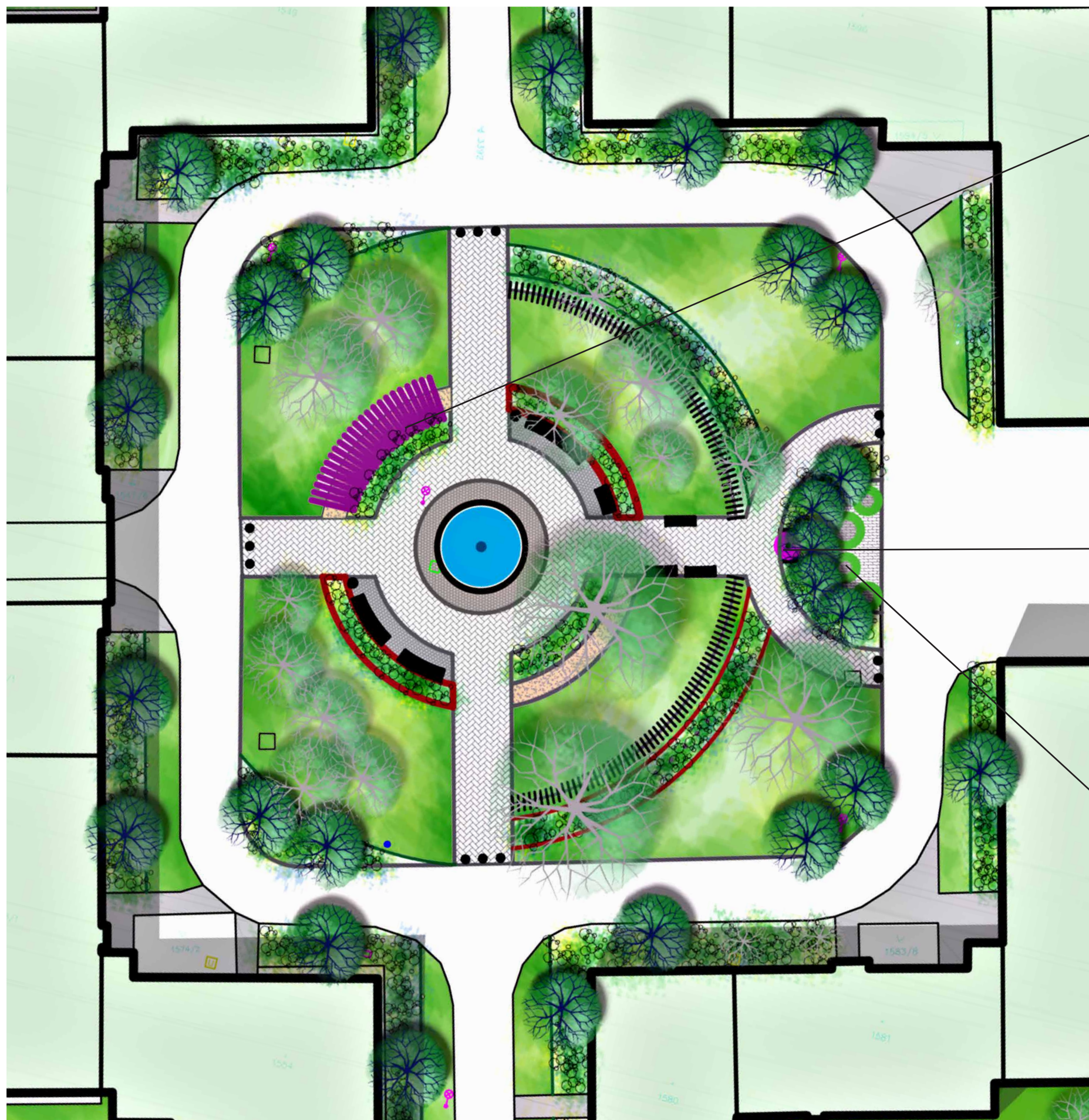
Trvalkovo-kríkové záhony dodajú priestoru farbu, textúru a vytvoria pekné prostredie na oddych a posedenie

Kamenná fontána vo forme misy s prepádajúcou vodou do podzemného zásobníka.

Betónová dlažba kombinovaná s mačacími hlavami v sivej farbe

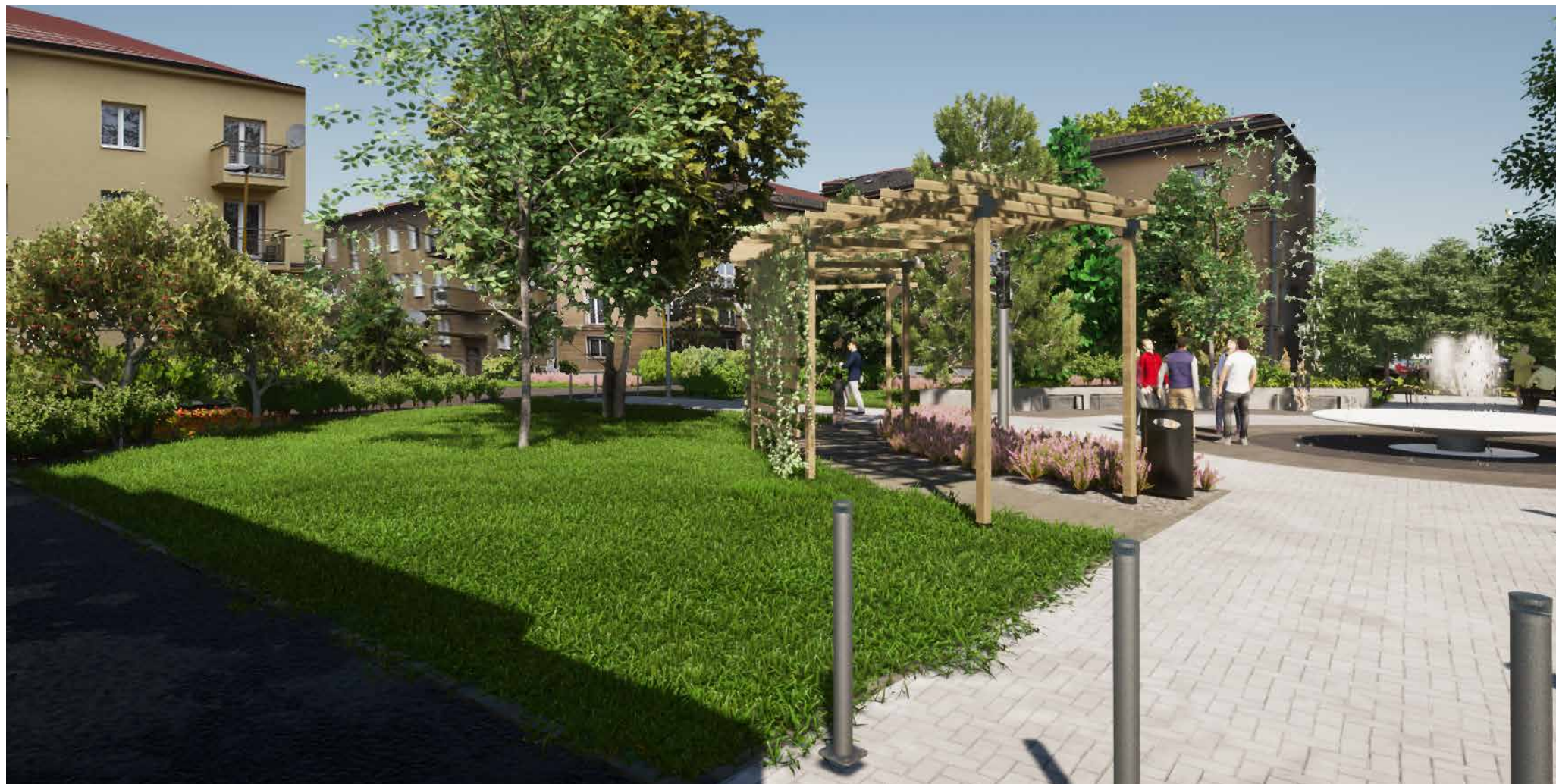
Drevená pergola s popínavými rastlinami v polkruhovitom tvare dodá priestoru drevenú vertikálu

Busta L. Pasteura je vďaka sieti cestičiek a chodníka viditeľná zo všetkých troch strán námestia

Polopodzemné kontajnery majú vyhradené miesto so spevnenou plochou prispôbenú pre manipuláciu ťažkou technikou

Vstupy do námestia budú zatarasené stĺpikmi proti vjazdu autom, ktoré bude možné demontovať pre potreby údržby.

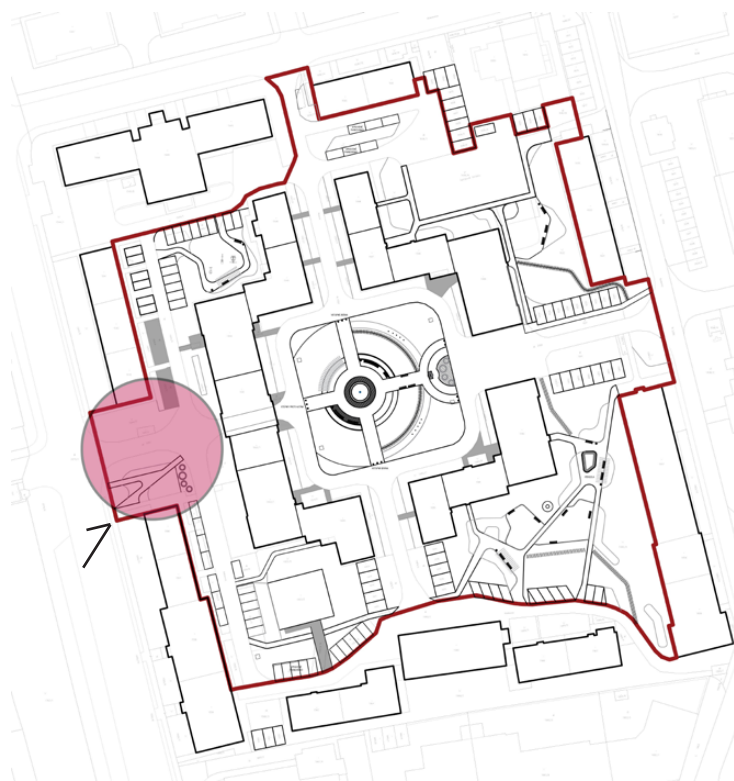
S cyklistickou prevádzkou sa na námestí nepočíta, nakoľko je toto miesto koncepčne riešené ako oddychová zóna v ktorej majú ľudia spomaliť. Pri námestí sa však osadia stojany na bicykle.

Vstup z opačnej strany bude krytý vizuálnou bariérou zo stromov, hlavne kvôli oddeleniu polopodzemných kontajnerov od zvyšku námestia.

ČASŤ A

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Prechodový chodník ústiaci do podchodu a ďalej vedúci na námestie.

Chodník sa rozdeľuje a jedna časť smeruje k prechodu pre chodcov zatiaľ čo druhá časť chodníka zatáča na Rastislavovu ulicu.

Okolo chodníka sa vysadia nenáročné tieňomilné rastliny, ktoré znášajú sucho. Odpadkové kontajnery z opačnej strany ulice sa odstránia a nahradia sa malou spevnenou plochou s polopodzemnými kontajnermi. Spevnená plocha rozšíri vozovku aby sa zabezpečila plynulá premávka osobných áut počas vyprázdňovania kontajnerov komunálnou technikou.

Mlatový chodník prepája Rastislavovu ulicu s priamym napojením na Pasteurovo námestie

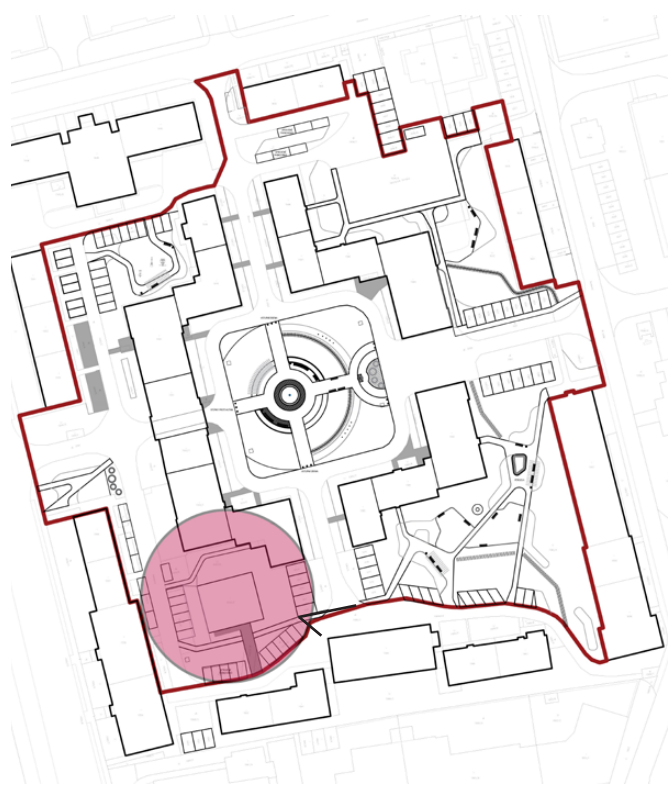

Polopodzemné kontajnery na komunálny a recyklovaný odpad

Jednoduchá a efektná výsadba tieňomilných nenáročných rastlín

ČASŤ B

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Priestor okolo trafo stanice.

Rozčlenený priestor medzi cestou a bytovkami. Prepojovací chodník povedie od bytovky až k ceste. Vytvorí sa chodník, ktorý povedie od parku v časti C.

Parkovacie miesta sa upravujú podľa potrebných kritérií a pribudnú dve parkovacie miesta.

Za rezidenčnou budovou vznikne dažďový záhon do ktorého bude zvedená voda z neďalekej budovy.

Jednoduchá a efektná monokultúrna výsadba cibul'ovín, papradín a okrasných tráv

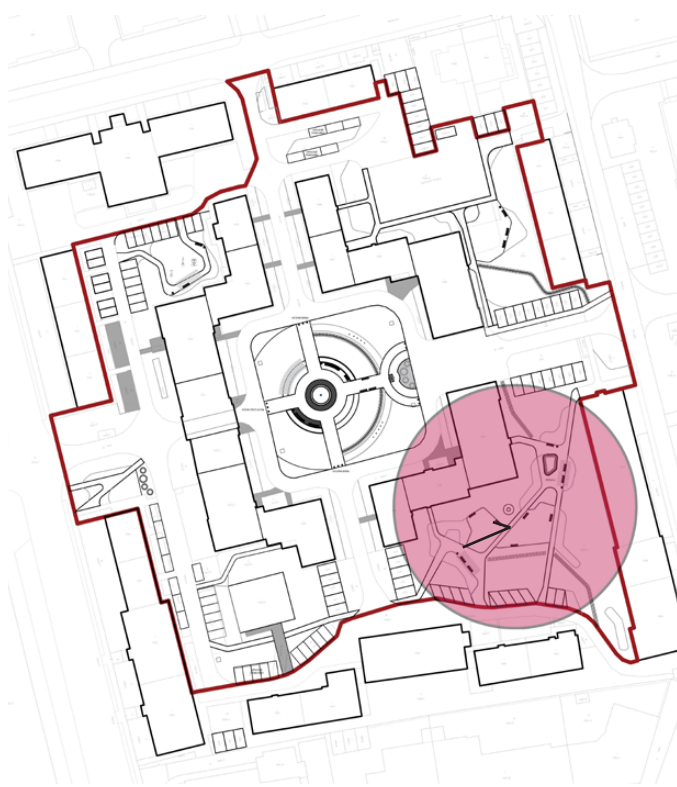

Parkovacie miesta vsakujúce vodu - plastové tvárnice vyplnené betónovou dlažbou

Dažďový záhon pre pomalé vsakovanie dažďovej vody

ČASŤ C

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Park s detským ihriskom a oddychovou plochou s drevenou pergolou.

Detské ihrisko je rozdelené podľa funkcie. Statické detské ihrisko obsahuje inkluzívnu veľkú hernú vežu so šmykačkou a hojdačky, všetko tematicky zladené do nemocničného prostredia - nemocničná preliezka a sanitky.

Dynamické ihrisko obsahuje veľkú lanovú preliezku s lezeckými kameňmi. Pri ihrisku sa počíta aj s trampolínou. Ihriská sú doplnené o mobiliár a sú kryté záhonami s kríkov.

V parku sú navrhnuté po oboch stranách oddychové zóny a drevená pergola popnutá popínavými rastlinami s posedením.

Celkový priestor je doplnený o trvalkové výsadby a osvetlenie celého parku, ako aj o kamerový systém.

EPDM liata guma ako bezpečnostný povrch

Detské prvky inkluzívne pre ihrisko s tematikou nemocnice, lanová preliezka s lezeckými kameňmi a trampolína pre deti v trávniku.

Terénna modulácia so záhonom pri pergole ako oddychová zóna v rámci parku

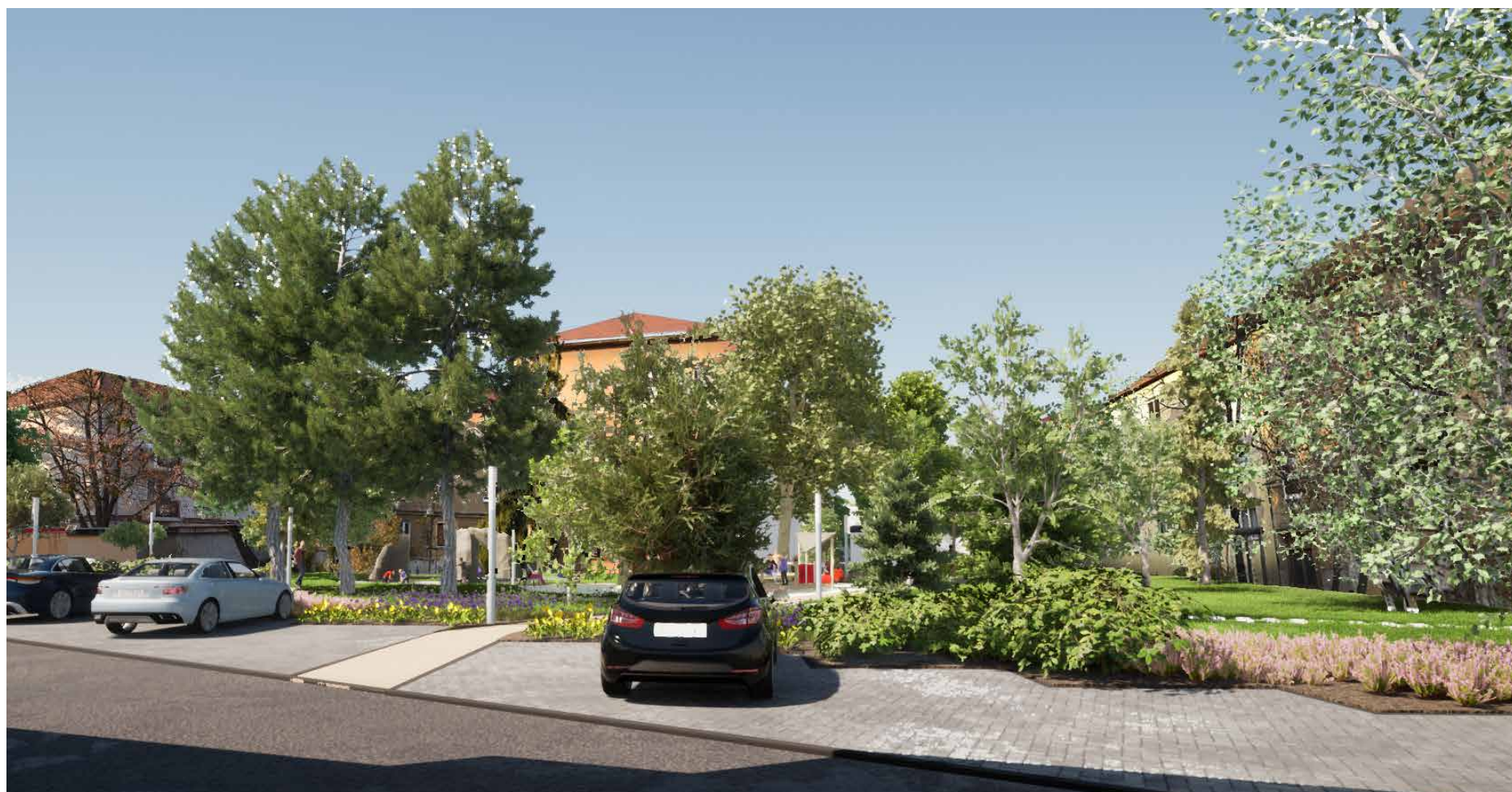
Dynamické detské ihrisko s lanovým herným prvkom a lezeckými kameňmi

Deťské ihrisko s motívom nemocnica

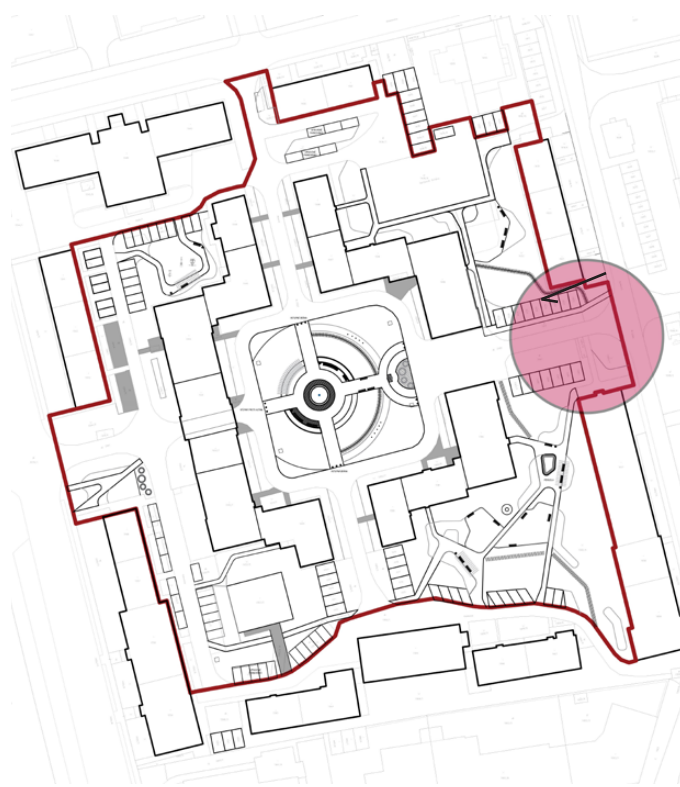

Oceľové lavičky s dreveným sedákom a operadlom s oceľovej guľatiny, pre pohodlné posedenie a jednoduchosť údržby

Oceľové smetné koše so strieškou, na nohe s oceľovým opláštením

ČASŤ D

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Prechodový chodník vedúci na námestie.

Križovatka chodníkov, prechod z parku časť C do E a priame napojenie na námestie.

Pred garážami navrhujeme chodník, ktorý ochráni chodcov pred prechádzaním po ceste.

Viackmenné stromokry, ktoré nezaberajú toľko miesta ako alejové stromy

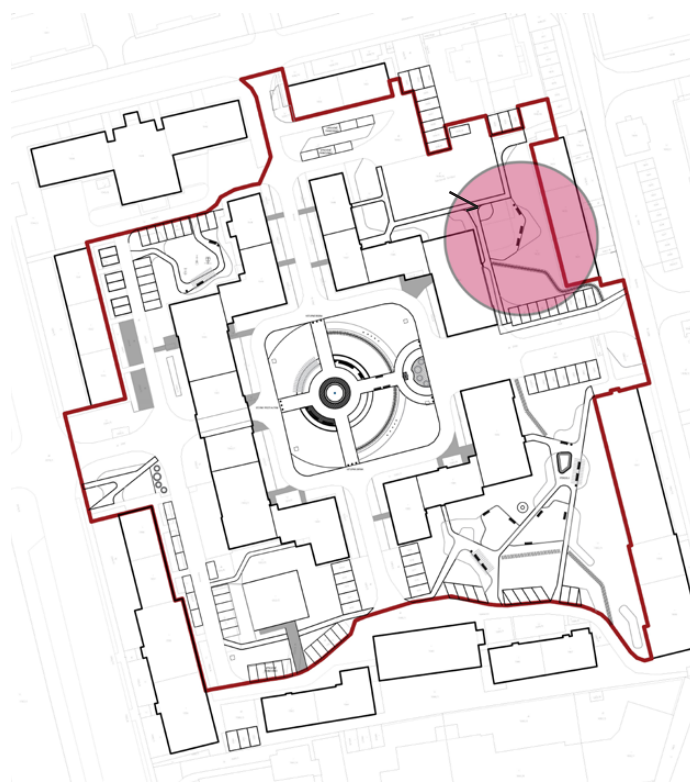

Betónové šlapáky v trávniku vedúce z časti C a E

Chodník z betónovej zámkovej dlažby sivej farby

ČASŤ E

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:

Park s workoutovým ihriskom a športoviskom

Existujúce detské ihrisko je nefunkčné a nespĺňa platné normy. Obrys nového workoutového ihriska sa presunie od športoviska, aby sa vytvoril priestor pre chodník. Priestor sa bude využívať na cvičenie vlastnou váhou. Taktiež sa vytvorí prepojovací chodník k námestiu a pripojí sa aj východ z brány bytovky.

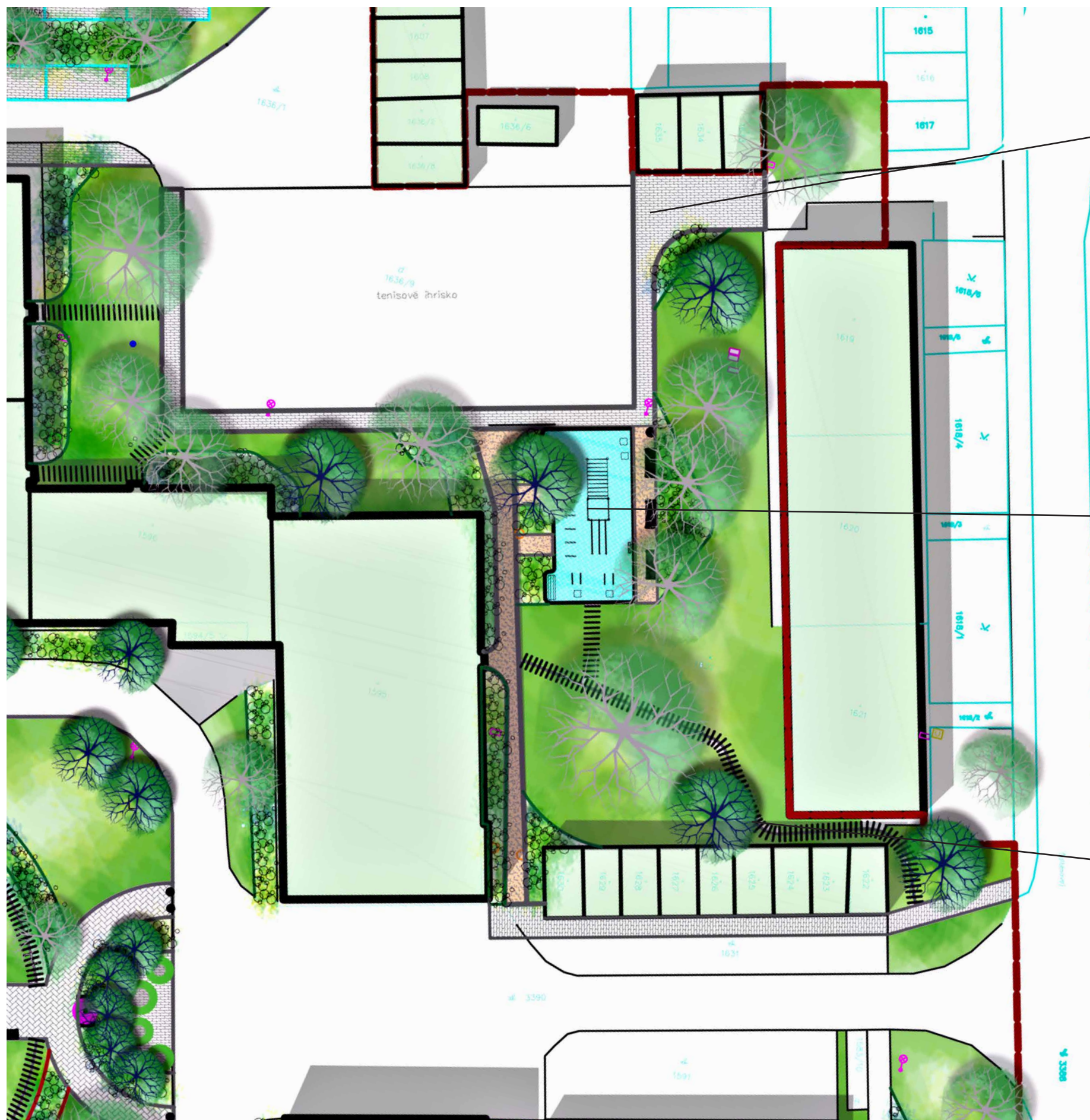
Priestor bude dotvorený trvalkovými kvitnúcimi záhonmi. Prídomová zeleň bude taktiež obohatená o výsadby trvalkového a krovitého patra.

EPDM liata guma ako bezpečnostný povrch

Workoutové ihrisko pre cvičenie vlastnou váhou s viac ako 8 prvkami a priestorom na posedenie

Prechodový rozšírený chodník okolo športoviska ako hlavná prístupová komunikácia k workoutovému ihrisku

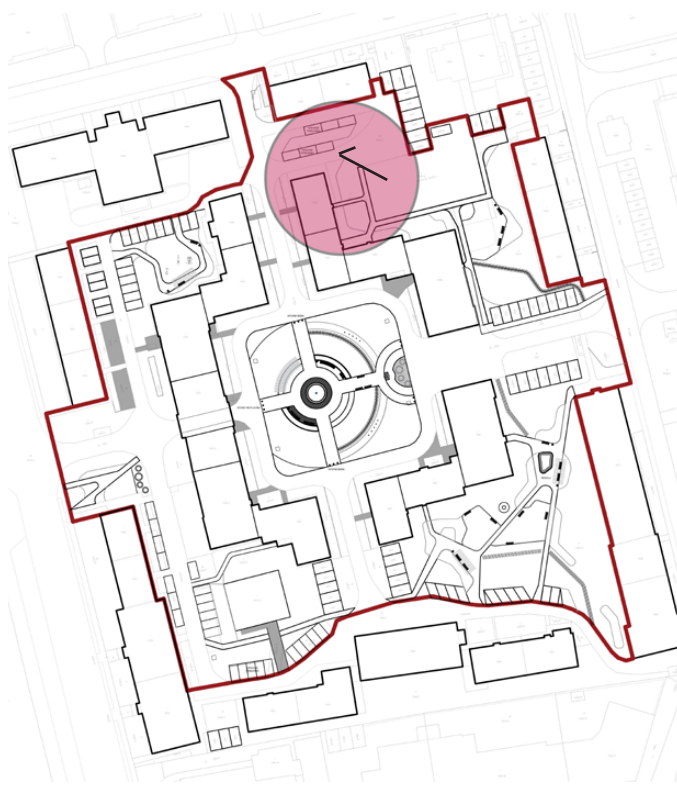

Workoutové ihrisko pre cvičenie vlastnou váhou v blízkosti športoviska

Šľapákový chodník v trávniku ktorý vedie od ulice k workoutovému ihrisku

ČASŤ F

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:
Priestor s malou plochou zelene a prídomovou zeleňou.

Parkovanie v zeleni nahradí vodopriepustná dlažba použitá na vytvorenie parkovacích miest.

Pri budovach sa vytvoria záhony z kvitnúcich trvaliek a krov.

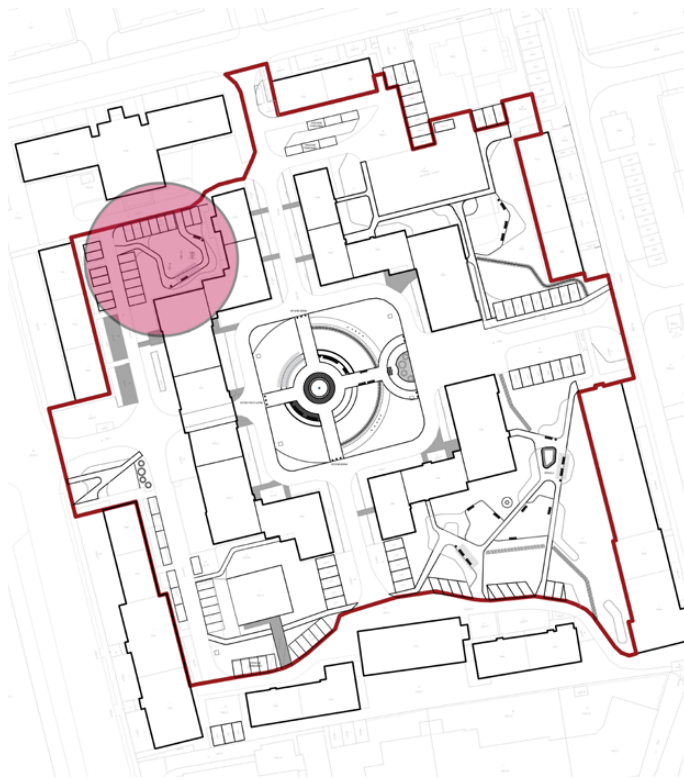
Trvalkovo - kríkové záhony v prídomovej zeleni, ako aj pri parkovacích miestach

Parkovacie miesta vsakujúce vodu - plastové tvárnice vyplnené betónovou dlažbou

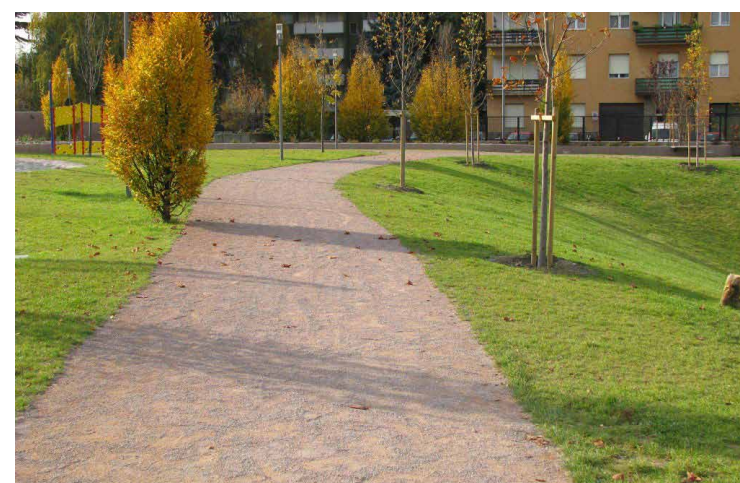
ČASŤ G

KOMPOZIČNÉ RIEŠENIE:
Priestor s malou plochou zelene a prídomovou zeleňou.

Parkovanie v zeleni nahradí vodopriepustná dlažba použitá na vytvorenie parkovacích miest.

Pri budovach sa vytvoria záhony z kvitnúcich trvaliek a krov. Pergola s popínavými rastlinami vytvorí zákryt a tieň pre oddychovú plochu.

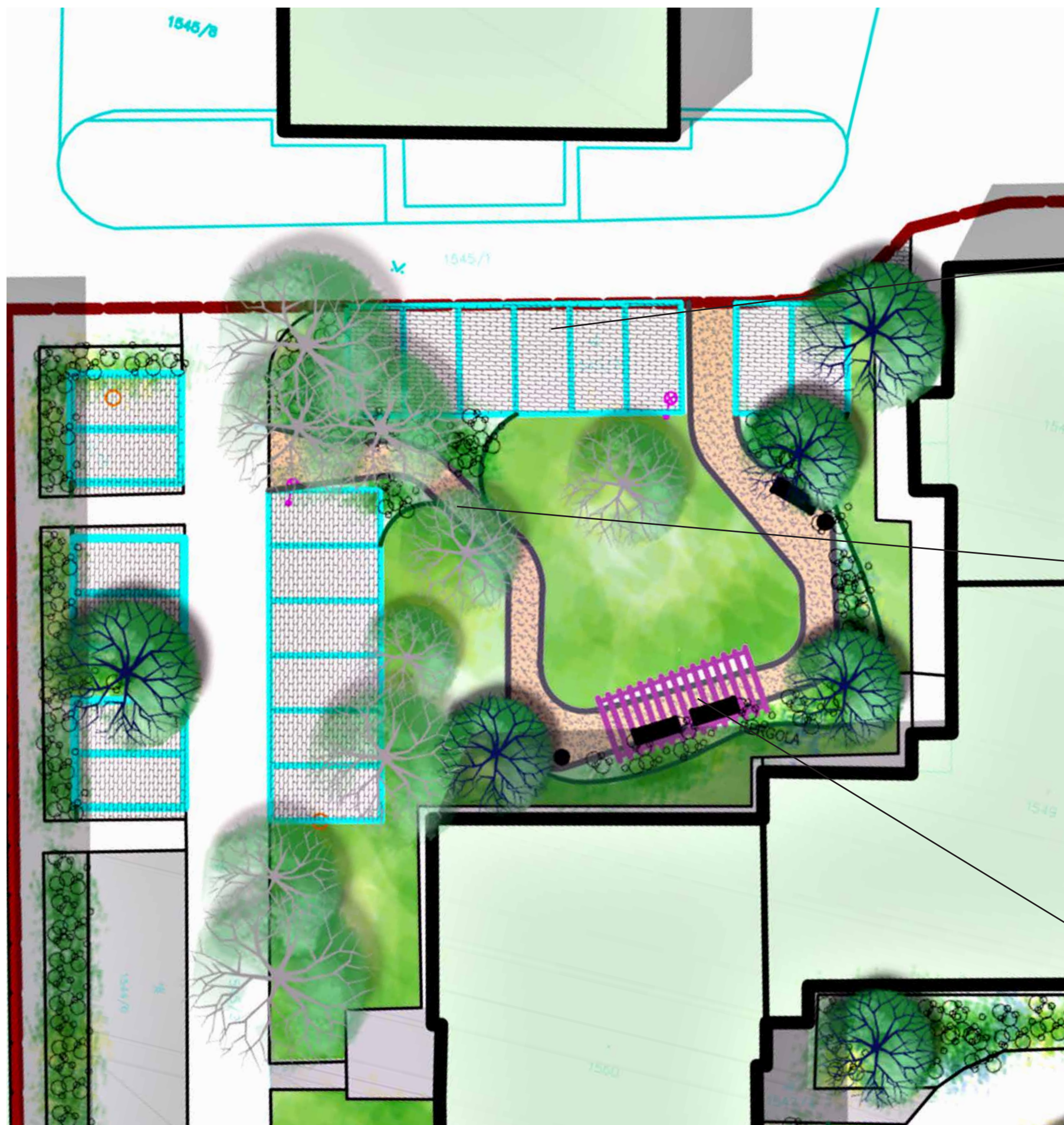
Mlatový chodník vytvára nový priestor pre šport a oddych

Trvalkové miešané záhony s okrasnými trávami a cibulovinami

Pergola s popínavými rastlinami

Rozšírené státie pre auta podľa požiadaviek investora

Mlatové chodníky

Drevená pergola s popívanými rastlinami